

2. Основні засади (стратегія) державної екологічної політики України на період до 2020 року, затверджені Законом України від 21 грудня 2010 року № 2818-IV. Офіційний вісник України. – 2011. – № 3. – 158 с.

ЗНАЧЕННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ВЧИТЕЛЯ

Аркушина Г.Ф., Найдьонова Г.Г. (м. Кіровоград, Україна)

У умовах розвитку екологічної кризи проблема збереження навколишнього середовища від забруднення переростає в проблему запобігання стихійному впливу людей на природу і розвиток цілеспрямованої взаємодії з нею. Головна ж проблема, яка потребує термінового вирішення – це вплив на свідомість людей з метою переходу від спрощеного, утилітарного відношення до природи до адекватного сучасного розуміння взаємодії людини і природи. У зв'язку із цим підсилюються вимоги до професіоналізму вчителя, рівню його фахової підготовки [1].

Дисципліни природничого циклу відіграють провідну роль в професійно-педагогічній підготовці вчителя, в усвідомлення природоохоронних і екологічних ідей. Ці дисципліни несуть не тільки інформаційне навантаження щодо основних екологічних проблем, але й розвивають логіку причинно-наслідкового мислення, спонукають майбутнього вчителя аналізувати, синтезувати і порівнювати явища і факти, що вивчаються, сприяють підвищенню інтелектуального рівня студентів, сприяють формуванню та збагаченню світогляду, дозволяють засвоїти активні форми природоохоронної діяльності, формують екологічну культуру та компетентність особистості.

На формування наукового екологічного світогляду необхідно спрямувати структуру, зміст і методи навчання природничим дисциплінам [2]. Необхідно також переглянути позицію викладача. На нашу думку, при такому підході він перетворюється на організатора пізнавальної діяльності своїх студентів, спрямовує свою навчально-виховну роботу і роботу студентів на різноманітні види самостійної діяльності, віддає перевагу діяльності пошукового, дослідницького, творчого характеру. Щоб студенти могли правильно і глибоко мислити, викладач повинен виробити в них уміння користуватися прийомами розумової діяльності, такими як аналіз, синтез, порівняння, зіставлення, аналогії, протиставлення, класифікація, абстрагування.

Дослідницька діяльність передбачає різноманітну активну роботу. Студенти здійснюють визначені і сплановані наукові дослідження в рамках курсових і дипломних робіт, готують презентації, створюють міні-фільми, фото – репортажі і т.д.

Під час вивчення предметів природничого циклу доцільно використовувати такі види науково-дослідної роботи студентів:

- 1) збір дослідницького та експериментального матеріалу при підготовці до семінарських та практичних занять, спецкурсів з фахових та методичних дисциплін;
- 2) накопичення досвіду вивчення та критичного аналізу наукової літератури;
- 3) експериментальна робота під час підготовки курсових і дипломних проєктів;
- 4) дослідження, пов'язані з практикою: виконання індивідуальних методичних завдань; вивчення досвіду роботи екологічних організацій;
- 5) науково-дослідна та творча робота студентів: участь у наукових гуртках, товариствах, співробітництво з МАН, громадськими екологічними

ми організаціями та ін.

Науково-дослідницька робота студентів показує, що вона є невід'ємною складовою частиною професійної підготовки, сприяє розвитку самостійності екологічного мислення майбутніх спеціалістів, стимулює їх до творчого пошуку, спрямовує енергію молоді на корисні справи і надає їй можливість виразити і перевірити себе в конкретній діяльності.

У поєднанні зусиль викладачів природничо-географічного факультету з вчителями базових шкіл природничого спрямування, в яких студенти проходять педагогічну практику, Кіровоградських громадських організацій екологічного спрямування, а також здійснюючи належним чином організовану науково-дослідну роботу, студенти отримують знання та вміння, необхідні для реалізації в майбутній діяльності екологічного аспекту професійної підготовки. Саме на етапі професійного самовизначення молоді найбільш стійко формуються ті переконання, з якими людина буде зв'язати свою діяльність протягом усього життя. І надто важливо, щоб ці переконання мали відповідну екологічну базу.

Література

1. Глухов И.Г. Роль естественнонаучных дисциплин в формировании эколого-правовой компетентности будущего учителя / Фальцфейнівські читання. Збірник наукових праць. – Херсон: ПП Вишемирський В.С., 2011. – С. 40-41.
2. Хуртенко Л. Активні та інтерактивні форми і методи екологічної освіти і виховання. Інтерактивне навчання на уроках хімії / Упоряд. Г. Мальченко, О. Каретникова. – К.: Ред. Загальнопед. Газ., 2004. – С. 50 – 52.

ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІТНЬОЇ ПОЛЬОВОЇ ПРАКТИКИ В ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Бедніна В.Г. (м. Полтава, Україна)

В умовах сьогодення екологічна культура є запорукою розвитку і збереження людини та суспільства в цілому, необхідним елементом відродження нашої держави. Саме тому формування екологічної свідомості особистості, її гармонійних відносин з природою є пріоритетними напрямками виховання підростаючого покоління. Гострота сучасних екологічних проблем поставила перед суспільством важливе завдання – виховати молодь, здатну по-новому вирішувати питання охорони, перетворення та раціонального використання природи. Велика роль у розв'язанні цих завдань відводиться позашкільним закладам освіти, зокрема еколого-натуралістичним центрам учнівської молоді. Позашкільна освіта, розрахована на цілеспрямовану і талановиту молодь, веде постійний пошук змісту, засобів і методів ефективного, екологічного виховання, де пріоритет віддається безпосередньому спілкуванню з природою.

Безпосередня практична діяльність школярів у природі при необмежених в часі й просторі можливостях створює сприятливі умови для значного і стабільного формування екологічної культури (її інтелектуального, ціннісно-мотиваційного та діяльнісного компоненту) школяра, тобто формує новий тип мислення і дій щодо навколишнього середовища. В зв'язку з цим засвоєння учнями природничих знань набуває реального сенсу в повному розумінні цього слова, стає засобом досягнення мети екологічного виховання [4].

В умовах роботи позашкільних навчальних закладів еколого-натуралістичного спрямування, пошуково-дослідницька діяльність виконує низку важливих функцій, а саме: створення позитивної мотивації до наук природничого циклу, цілеспрямованої самоосвітньої діяльності; поглиблення та посилення дієвості знань з природознавства, біології, географії, хімії, фізики,